

5b. Resolutie: Samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten

Bijlage bij ledenbrief 5 juni 2024: “Nazending ALV 26 juni 2024”

Resolutie: Samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten (amendabele tekst voor ALV)

Constateernde dat:

- In het hoofdlijnenakkoord wordt ingezet op forse inperking van de immigratie, met name door een streng asielbeleid;
- Er onder meer wordt aangekondigd dat de Spreidingswet wordt ingetrokken en er een verbod komt op het met voorrang huisvesten van statushouders;
- Het rijk en het COA voor de opvang van asielzoekers altijd zijn aangewezen op locaties in gemeenten, ongeacht of er een Spreidingswet is.

Overwegende dat:

- Wij voorzien dat de stapeling van voorgenomen maatregelen rondom asiel en huisvesting negatieve effecten heeft in dorpen en steden;
- Met name (de dreiging van) het nu al intrekken van de Spreidingswet leidt tot een groter tekort aan asielopvangplekken, met gevolgen voor de leefbaarheid, openbare orde en veiligheid, participatie, integratie, volksgezondheid en solidariteit tussen gemeenten;
- De ALV in juni 2023 heeft uitgesproken dat de financiële, beleidsmatige en organisatorische randvoorwaarden over de gehele linie van opvang tot en met integratie structureel op orde moeten worden gebracht om uit de crisisstand te komen én te blijven.

Vraagt de leden om in te stemmen met de volgende VNG-inzet:

- Het standpunt in te nemen dat negatieve consequenties van beleidskeuzes op nationaal niveau inzake asielbeleid niet mogen worden afgewenteld op gemeenten;
- Bij het nieuwe kabinet te bepleiten dat als de Spreidingswet wordt ingetrokken, dat pas te doen als de asielketen op orde is, met voldoende (langdurig perspectief op) doorstroom en uitstroom;
- Er bij het nieuwe kabinet op aan te dringen dat gemeenten de huisvestingsopgave voor statushouders mogen blijven invullen op een manier die past binnen het lokale huisvestingsbeleid.

Toelichting op de resolutie (niet amendabel voor ALV)

In het [hoofdlijnenakkoord 'Hoop, lef en trots'](#) en de budgettaire bijlage is veel aandacht voor de beperking van immigratie, met name op het gebied van asiel. De partijen willen onder meer de onlangs in werking getreden Spreidingswet intrekken en een verbod op het verlenen van voorrang aan statushouders op de sociale huurmarkt. Ook wordt de financiering van de Landelijke Vreemdelingenvoorziening stopgezet en wil het kabinet criminaliteit onder asielzoekers aanpakken door

dadere uit de opvang te zetten. De partijen boeken, vooruitlopend op de beoogde effecten van het beleid, op diverse terreinen nu al forse besparingen in.

Gemeenten willen – net als het nieuwe kabinet – een einde aan de opvangcrisis die ons al jaren in zijn greep houdt. Een einde aan de overvolle opvang in Ter Apel, aan telefoontjes over spoedplekken en aan de lange wachttijd voor statushouders die willen starten met integreren. Niet voor niets is er tijdens de ALV van juni 2023 met 98,8% een resolutie aangenomen met de titel ‘[Uit de opvangcrisis komen en blijven](#)’, waarin gemeenten uitspreken dat herhaling van de schrijnende situatie in de asielopvang zoals in 2022 absoluut voorkomen moet worden. Daarvoor is beleid nodig dat uitvoerbaar, rationeel en samenhangend is, een juridische toets doorstaat en een daadwerkelijke oplossing biedt voor knelpunten.

De VNG heeft een [eerste analyse gemaakt van het hoofdlijnenakkoord](#). We verwachten dat de consequenties van het voorgenomen asielbeleid groot zijn. In de eerste plaats voor de asielzoekers en statushouders om wie het gaat, maar ook voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Het is – gezien de huidige acute situatie in de asielopvang – van groot belang allereerst de rust en stabiliteit terug te brengen in de keten. Dit vraagt om het niet nu al schrappen van de Spreidingswet. Ook moet de uitstroom uit de opvang worden bevorderd. Daarvoor is het essentieel dat de wettelijke taakstelling rond huisvesting in stand blijft en dat het nieuwe kabinet volop inzet op het vergroten van de woningvoorraad. Alleen zo kunnen we komen tot een werkend stelsel van opvang tot en met integratie, dat aansluit bij het draagvlak en de draagkracht in de samenleving. Dit vraagt om een duidelijk gemeentelijk geluid. Daarom vraagt het VNG-bestuur de leden in te stemmen met de volgende inzet richting het nieuwe kabinet.